

ORADEA-MARE (NAGYVÁRAD)
24 ianuarie st. v.
5 februarie st. n.

Ese în fiecare duminică.
Redacțiunea în
Közép-uteza nr. 395.

Nr. 4.

ANUL XXIV.
1888.

Prețul pe un an 10 fl.
Pe $\frac{1}{2}$ de an 5 fl.; pe $\frac{1}{4}$
de an 2 fl. 70 cr.
Pentru România pe an 25 lei

Tovărășie la hoțit.

dată un Român și un Țigan făcură tocmeală să hoțescă împreună, și pe ce vor pute pune mâna, să împărtășcă în două frățește.

Intr'o Ți plecând ei la un ierमारoc, făcură ce făcură și furară o ploscă cu rachiu, o pâne și o bucată de pastramă. După ce eșiră din oraș și ajunseră în marginea unui codru, se puseră jos pe pajiștea cea verde lângă o tufă de alun, ca să împartă câștigul.

Da Țiganul, cumu-i firea lui, sfătos de n'are păreche, se puse și grăi:

— Mei Românică! știi una? Câștigul nostru de astăzi ca și cum n'ar fi. Om gustă amândoi dintr'ensul, ne-om strică mai reu: nici eu sătul, nici tu. Mai bine toate a unuia, ori ale mele, ori ale tale. Hai ș-om dormi și care-a visă visul cel mai frumos, a lui să fie toate.

— De mine, fie, cum Ți tu să fie, grăi Românul. Se tologiră pe erbă ca să dormă.

Țiganul, cum puse capul, adormi dus. Ți Românul, giaba se opintiă, giaba își strîngea ochii pe somn; el vedea numai ploscă și pastramă. Stete el cât stete lungit pe erbă, dela o vreme nu mai putu. Se sculă frumosel, luă ploscuța, inchină odată la luna ce se ivise printre frunza de stejar, ș-o întorse cu fundu 'n sus, pe găltenul cel insetat. Incepă a rupe din pâne ș-a mușcă din pastramă; vorbă scurtă: ospetă cum se cuvine. Apoi se culcă și adormi îndată. Intr'un târziu, când luciferul dimineții se ridicase de-o suliță de-asupra măgurilor, se trezește Țiganul și uitându-se la tovarășul seu, strigă:

— Românică hēi! scolă, scolă de grabă.

Românul horăia din greu și nu se clintia.

Țiganul îl boldi de două ori cu cotul. Românul se trezi.

— Ei, Românică, ce-ai visat?

— Spune tu 'ntēiu!

— Ho Dōmne, ce-am visat eu! Eram în raiu, în raiul cel frumos și desfătător și stam la mēsa cea bogată cu Dumneșeu și cu ingerii. Ce mănăcări minunate... nu șciai din cari să iei. Ce vinuri împărătești! Măncam ce-mi cerea inima și beam numai Cotnari. Alei, că bine-am trăit!

— Eu, Ți Românul, vedēndu-te pofitit la așă mēsa, m'am mulțamit cu ploscuța cea de rachiu și cu ce-am găsit lângă ea.

— Dapoi că numai vis, numai vis a fost, grăbi Țiganul cu vorba.

— Acuma vis, nevis, ce-a fost, a trecut, ce-a mai fi, a fi.

A două Ți tovarășii se duseră la pōlele munților pe unde umblau turmele de oi la pășune, și furară un miel gras și frumos; și cōlea pe la cina cea bună când și apa par' că stă de se mai odihneșce, se infundară în desișul codrului, unde aprinseră un foc ca să frigă mielul.

Țiganul erăș sfătos și hătru, grăi astfel cătră Român:

— Hai și ne-om spăria unu pe altul, și care-a spăria mai bine, acela să mănănce mielul tot.

— Fie voia ta, Țigane, Ți Românul.

Se sculă Țiganul dela foc, și depărtându-se printre tufani ca de-o asvêlitură de pētră, incepă a face ca lupii, strigând: bum... bum... Fugi, Române, că te mănăcă lupul.

Ți Românul dela foc: Mielul ar vrē tu să-i mănănci, nu pe mine, Țigane. Te cunosc, te cunosc.

Veni rēndul Românului ca să sparie. El își lăpēdă sarica, o atērnă de crenga unui copac și prinse a o pisă c'o bătă de pocniă și resună codrul; și cum imblătia sarica cu bătă, din gură strigă cu glas prefăcut: Na, na, tălharule, de ce l-ai furat?

Apoi strigă pe glasul seu: Sărăcuț de maică-mea, dēcă nu l-am furat eu, l-o furat cel dela foc.

Aușind Țiganul vorbele din urmă, ca priznērul se 'nvērti odată și o luă la picior.

Românul remase singur cu mielul care se rume-nise frumos, cum e mai bun de ospētat.

În cealaltă Ți se găsiră ei erăș. Făcură sfat pentru o nouă isbândă. Nu statură mult pe gânduri, ci se luară pe potecile munților și nōptea târziu ajunseră la o stână. Când erau aprōpe, Ți Românul incet: — Eu am să intru la oi, tu să stai cu brațele deschise în strungă. Am să ieu o oīe și am să ț-o dau. Tu ține atunci bine. Am să ies, și ne-om cam mai duce.

Cum s'a Ți, așă s'a făcut.

Dar lucrul naibei, puțin mai înainte intrase la oi un lup, care simțind pe Român, huște! pe strungă, tocmai în brațe la Țigan. Țiganul îl strînse după gât țapēn, dar îndată vedu el că nu-i oīe. Românul vedēnd intēmplata, o luă la sânetōsă; Ți Țiganul în loc să facă tot așă, prinse a strigă:

— Ecă lupu, ecă lupu!

Se treziră cānii și ciobanii, și găsind numai pe Țigan lângă stână, nici una nici două, îl apucară la depănat, și dă-i și dă-i până îl făcură scăpat. Asta n'a putut-o Țiganul s'o uite, și se jură că n'are să mai umble la furat.

Amărit, flămând și bătut cum eră, își aduse aminte de dancii cei mici de-acasă. I vedea cu gândul cum pomenesc pe dada, cum îl așteptă să le aducă ceva dela ierमारoc. Mergând el așa abătut pe gânduri, pe la revărsat de țori ajunse la stână, tocmai pe când ciobanii alegeau cașul.

Țiganul ceru la ciobani zăr. Și fiind că n'avea în ce să-l pue, luă pălăria din cap, o intinse ca să tórne într'ensă. După ce se umplu rasă, Țiganul o întorse cu fundu 'n jos, Țicând ciobanului:

— În mai pune și 'n hasta bartă! Și punând ciobanul, Țiganul se luă cătră casă, Țind pălăria cu amândouă mâinile și cumpenind să nu se verse zărul din bartă

— Stringeți-ve puii dadei, că v'am adus de hăl bun, — grăi Țiganul intrând in bojdeucă.

Cum ai clipi din ochi, purdeii fură toți impregiurul danciuului.

— Da nu-i numai aci, è-i și din coci, — grăi Țiganul, întorcând pălăria și vèrsând zărul și din bartă.

M. Pompiliu.

La o fată frumoasă . . .

Lu fată palidă frumoasă,
Cu ochii blânzi de căprioară,
Și cu privirea 'ncălditoare
Ca sórele de primăveră.

De ce și ești așa frumoasă,
Èr inima-ți așa de rece!
Nu știi junéța, când ne lasă,
Cu ea și frumuseța trece?

Ș-atunci, in dar privirea-ți de-astădi
Ar vré inimi să încăldescă,
Tu știi că rațele de tómnă
Nu 'ndemn bobocii să 'nfloréscă!

Lucreția Suciu.

Lăpușnean, dramă de Iuliu I. Roșca.

— Studiu critic comparativ, cetit sub formă de raport, in ședința din 20 martie 1887 a Academiei Române. —

(Urmare.)

Lăpușnean, care — cu totă liniștea sa aparentă — eră deja de mai nainte prada chinurilor muștrării de cuget, — căci încă dela prima infățișare a boerilor in palat — Roxandra in convorbirea cu dènșii Țisese despre bărbatul ei (act. II, sc. 2, p. 47):

Cu bóla și muștrarea de cuget eu gândesc
Că-i ceea ce-l dobóră; adesea il gășesc
Chiar Țiua niște furii: vedenii sângeróse,
Èr noptile-i sânt turburi: fantasme fioróse
Il chinuesc; i pare că vede tot trecând
In giulgiu pe câte unul din cei uciși, pe rënd,
Cu capetele 'n mână, pâlți și plin de sânge;
Atuncea aiuréză, vorbeșce singur, plânge . . .

Lăpușnean, Țicem, pregătit de mai nainte — ca printr'un venin ascuns — prin ceea ce se petrecuse in sufletul seu, aușind cele din urmă cuvinte

eșite din gura bētrânei, remâne de-odată cu ochii pironiți asupra mânilor sale, pe cari par' că vedea acel »sânge incheșat«, și — până când vin leșegii, cari să dea afară pe femeile, ce se impotriviseră lupțând cu arcașii — el stă pe gânduri, si-și Țice (p. 123):

Ce pete de sânge-au Țis c'am eu

Pe mâni? . . .

(Privindu-și mâinile cu așintire)

De unde asta? Blăstem!

(Iși șterge mâinile pe haine.)

Din mometul inse al eșirei femeilor, imbrâncite de arcași și leșegii, și odată cu pronunțarea cuvintelor (ibid.):

Durerea noastră

Și-a Cerului urșje să caș'asupra vóștră!

electricitatea conșciinței sale încărcate de crime se descarcă ore-cum la contactul trăsnetului trimis de Cer, care aușide blăstemul. De aci inainte vedem cu ochii noștri lupta cea adevérată, cea mare, consumătóre cu cugetul seu. In aiurarea sa el vede pe fețele tuturor și pretutindenii numai sânge, — vai sângele ce-l vèrsase — (p. 126):

Dar' étă colo pe zid o pată:

E mică, dară creșce, se 'ntinde ca un nor

P'un cer senin; ce-i asta? nimic alb, me 'nșior!

Véd numai roșu!

(Privind pe una din ferestile din fund.)

Cerul vedeți cum este 'n sânge

Șcaldat; câmpia, munții și unda care plânge

In Nistru, sânt asemeni; și sânge véd mereu . . .

Dar după câteva timp halucinațiunea incepe să contenéscă. Simțindu-se sdrobotit sub greutatea remușcării, el cere a fi călugărit tocmai in impregiurările arétate de cronicari (sc. 7, p. 127 — 128):

De ce aceste

Privelișci sângeróse? . . . Véd bine: nu'nzadar

Și sufletu-mi și mintea-mi le turburá amar.

Simț mórtea . . . De tot reul făcut la ori și care,

Boeri, cu umilire vé cer acum iertare,

Și de va din lume să plec, aflați că vreu

'Nainte de a me stinge, pe umerii-mi să ieu

Călugăresca rasă, căci sufletu-mi, simț bine,

E numai mângăierea bisericii creștine

Aceea ce doreșce, și mórtea, . . . ce e ea

Decât o ușurare de sarcina cea grea

A vieții? . . . Nu vréu vieța, căci plină e d'amaruri,

De sânge, . . . nu vréu sânge; trecând a ei hotaruri,

Șcâpa-voi d'aste crunte blăsteme, ce mereu

Me urmăresc.

Cu această ocașune, fiind-că puserăm in vedere, că autorul s'a conformat arétărilor cronicarilor in ceea ce priveșce laptul călugăriei, trebuie să relevăm tot de-odată, că dl Roșca s'a Ținut indatorat peste tot locul de a urmă cu fidelitate pe cronicari in desemnarea întemplerilor istorice.

Mai mult încă, până și frase celebre, atribuite lui Lăpușnean și citate de ei, ca s. e.:

»Voi nu me vreți pe mine? dar eu ve vréu pe voi!«

până și frase de acestea au fost întreșesute in tragedie, precum in general trebuie să recunóșcem, că poetul ș-a dat silință să pună pe fiecare din ele in cadrul cel mai nimerit, pentru a nu pierde nimic din ceea ce putea să caracterizeze mai bine pe Lăpușnean.

In scena următóre (8, p. 128) la intrarea lui Teofan, care tusesse chemat după cererea lui Lăpușnean însuși (sc. 7, p. 126), acesta continuând a se bucurá de răgazul intervenit in turburarea conșciinței sale, cere prelatului binecuvéntarea lui, și dela toți

boerii adunați în acel moment iertarea lor, după obiceiul creștinesc, ceea ce i se acordă. După aceea le adresează rugăciunea (p. 129):

Pe fiul meu mai mare, Bogdan, pe trepta scării
Domnești urcându-l, sceptrul ce-l las eu să i-l dai
Și pașii-i cătră bine mereu să-i indreptați,
Domnind sub a Rocsandrei povățuire dréptă,
A mamei lui: femeie și bună și 'nțeleptă.

Dar abia boerii apucaseră a-i întări cu jurământ implinirea atât a acestei dorințe, cât și cea privitoare la călugărirea sa, pe care o accentuase din nou, când, simțind că accesul sbuciumărei sufletului seu are să revină, ȳice cătră Teofan (p. 130):

Nu pierdeți timp și ungeți, părinte Teofan,
In tronul ce las veduv, pe fiul meu Bogdan;
ȳr' de-ți vedé că insumi sânt gata de pornire,
Indată să me tundeți călugăr.

și este cuprins éráș de aiurare (p. 131):

Tot ce zăresc e nópte,
Și 'n minte ca și 'n suflet, ș-auȳ, ce triste șópte
Sânt gemete, blásteme... Un trăsnet viu, de foc,
Și zidul se zdrobeșce, și étá-l, face loc
Unui páriu de sánge ce 'n casá-acum pétrunde,
Și cresc și me 'mpresorá roșitele lui unde,
Formând un cerc de sánge ce 'n mijlocu-i m'a 'nchis;
Sá fug, să fug, pe unde?... n'am nici un loc deschis;
Și creșce, vine, creșce... dar' nu mai pot, me 'nécá,
Scápați-me! puterea-mi se stinge, mor, ah!

Cu pronunțarea acestor din urmă cuvinte, corpul i se indoeșce și cade.

Acéstá cădere, considerată de toți drept însăși mórtea, trimisá ca un trăsnet din cer pentru résbunarea faptelor lui, ne arată din nou pe Rocsandra astfel cum érá în realitate, cu sufletul nemárginit de duios și nestrámutat devotată chiar unui monstru de soȳ.

Ea care cu puțin mai înainte, auȳind pe Lápușnean, cá cere a fi călugárit esclamasé (p. 130):

O! mărire
ȳi se cuvine, Dómne, cáci tu m'ai apérat
De-a fi nelegiuitá,

acum temédu-se de a-l pierde, trimite în cea mai mare grabá ca să se aducá un vraciu (medic), și când acesta soseșce, i ȳice (sc. 9, p. 134):

Te rog, ai îndurare!
In lucru puneți totá șciința care-o ai
Și-l scapá.

Omul de șciință inse constatá cá Voivodul este numai căȳut în leșin (ibid.):

Il auȳiți: suspiná; e un leșin din care
Se va trezi pe datá,

și de aceea Teofan — cu incuviințarea tuturor boerilor — are la moment să-l sfințéscá călugăr, pentru cá (p. 135):

Dénsul a vrut cu stáruință
Sá fie tuns călugăr 'nainte d'a muri.

In actul din urmă, contenind letargia în care fusese cufundat, tigru l iși revine în simțire, apucat de o furie áncá mai turbatá, și catastrofa finalá e neinlaturabilá ca fatalitatea anticá.

Lupta Dómnei Rocsandra între datorii de mamá și de soție ajunge în acest act la culminaținea ei, ca și sbuciumárele sufletului lui Lápușnean. Dar deslegatá de cer prin graiul capului bisericiei, al mitropolitului Teofan, și iertatá de pámént prin binecuvéntárele țerei, ea ofere, de și cu repugnațione și protestánd — ceea ce denotá cu cáta delicatéță de

simțire moralá pune autorul nostru pe persónele sale să se hotárescá la fapté de asemenea gravitate — ofere — ȳicem — în sférșit cupa cu otrává soțului Voivod.

Apoi Spancioe și Stroici intrá în acțiune, și scena dinaintea celei din urmă e tragicá până la oróre, e chiar barbará.

De și un stil adevérat clasic, care intr'un asemenea cas — spre a înláturá spectacolul neestetice și desgustul ce însufflá fapta lui Spancioe — ar fi preferit naraționea represintaționei ei pe scená, totuș barbaria sevérșitá asupra persónei lui Lápușnean este de tradițione istoricá, și pentru niște ochi moderni chiar din punct de vedere al conveninței dramatice justificatá față cu o fiérá sélbaticá.

Acuma, voind a caracterisá în resumat infáțışarea momentelor psihologice ale corului tragediei, ca partea cea mai grea de executat în cele doué acte din urmă, trebuie să recunóșcem, cá aiurárele conșciinței chinuite a lui Lápușnean, starea lui cu aparénte stingerei vieții, care vine cu necesitate în urma unei mari lupte sufletéșci, precum s'a vedut în actul IV: apoi reacținea naturalá ce se nașce din acéstá, insoțită de svércolirile nóue ale cugetului, de halucinaționile grozave ale imaginaționei sale bolnav-inflácárate prin escésul crimelor, în actul V: tóte acestea sânt cugetate cu o simțire psihologicá pliná de adevér și interpretate cu un accent dramatic de un însemnat efect.

Poetul inse a ingriȳit tot de-odatá ca pe fundul colorat negru de reflexul oribilei figuri a lui Lápușnean, cu pieptul brázdát de remușcări, asemenea norului gros pe care-l sfáșie fulgerele și trásnetele cerului, pe acest lund, pe care asemenea aruncá raȳe de colóre închisá jalea inimei, agitate de valuri contrarie, de lupta sdrobotóre a Dómnei Rocsandra, impreuná cu uneltirile sinistre și crușimea résbunătorilor: în interiorul unui asemenea cadru posomórit autorul a purtat de grige ca figura Anei să resará ca un colț luminos, să ni se arate pliná de farmec și de poesie.

Acéstá figurá ne inseninézá privirile ca frumósá flóre, ce creșce singuraticá intr'un câmp arid, séu ca aceea a Alpilor, zăritá printre néua ghetarilor; ca licáririle stelei strálucind în mijlocul unei nóȳi cu umbre adánci: ori — décá voiți, — ca o pájiște inverȳitá, unde se jócá blánd raȳele sórelui, la cari ne incálȳim cu deosebitá plácere, după ce pádurea cea indesitá, rece și intuncósá, care ingrádeșce pájiștea giur impregiur, ne-a lipsit mai mult timp de lumina dulce și bine-fácétóre a astrului ȳilei.

Astfel și în Lápușnean — cu tóte cá nota lui distinctivá și dominantá este de naturá energicá — poetul ne invederézá, cá se pricepe în zugrávirea tablourilor gingáșe, cari mai ales caracterisézá Fata dela Cozia.

Dar să vedem mai în aménunt și în actul din urmă cum se desfășurá ceea ce am indicat numai în trásuri mari.

Lui Lápușnean, deșteptat din somnul cel letargic, i se pare ca un vis, cu totul neințeles de a se vedé îmbrácat călugáreșce, și de aceea esclamá (sc. 1, p. 136):

Ce-i asta?... O rasá-mi stá la cap
Și alta la picióre... Ce caut' ast potcap
Aici?... Ce-i astá hainá pe mine?... Dar aceste
Mátánii?... Héi! Sá-mi cheme pe-Armașul...
Cine este

P'acolo?... Héi! să viná Manuc.

(Va urmá.)

Nunta lui Figaro.

— Comedie în 5 acte, de Beaumarchais. —

(Urmare.)

Scena IV.

Marcelina, Bartolo.

Bartolo. (Privind în urmă-i.) Poznașul ăsta nu s'a mai schimbat de loc! Și de nu l'a lua dracu de timpuriu, are să ajungă un blăstemat cum nu ț-a mai dat ochii să vezi.

Marcelina. (Inturnându-!). În sfârșit etă-te dar, mărețe doctore! ești tot așa de greoi și de măsurat, încât bieții bolnavi pot să-și deie sufletul, până să vii dta să le scrii o rețetă; faci ca și cu nunta d'iale, care cu toate privegherile...

Bartolo. Ești tot aprigă și mușcătore! Ei dar, pentru ce aveți așa mare trebuință de mine aici? I s'o întemplat ceva dlui conte?

Marcelina. Nu, doctore.

Bartolo. Rozina, înșelătorea lui contesă, e cumva... neliniștită, din mila lui Dzeu?

Marcelina. Bieta contesă lănceșce.

Bartolo. Și de ce, me rog?

Marcelina. Bărbatu-seu o cam uită...

Bartolo. (Cu bucurie.) Ah! draguțul de soțior începe a me resbună!

Marcelina. Nu mai știu ce să-ți spun despre contele: e totodată și gelos și desfrénat.

Bartolo. Desfrénat pentru că se plictisește și gelos pentru că se îngâmă; asta se înțelege fără s'o mai spui.

Marcelina. Ecă astăzi de o pildă, el mărită pe Susana noastră cu Figaro al lui, pe care-l umple de daruri cu prilejul acestei nunți

Bartolo. Acestei nunți... făcute din porunca grabnică a Escelenței Sale.

Marcelina. Nu tocmai; dar Escelența Sa ar voi să înveselească în taină, această întemplare, cu soțiora...

Bartolo. Domnului Figaro? Știi că ăsta-i un tērg bunși pot să se invoiească de minune.

Marcelina. Don Bazile, ăce, nu se află!

Bartolo. Și gugumanul istalalt locuește aici? dar atunci aveți o adevărată menagerie! Și ce face, me rog, el aici?

Marcelina. Tot reul ce-i trăsnește 'n cap. Dar mai abraș decât toate e plictisitoria lui patimă, ce o are pentru mine de atâta vreme.

Bartolo. Eu să fi fost în locul teu m'aș fi cotorăsit până acum de douăzeci de ori de densul.

Marcelina. Ce fel?

Bartolo. Luându-l de bărbat.

Marcelina. Ah! ștregar al naibei ce ești! de ce nu te cotorăsești atunci de mine astfel? căci știi bine că-mi datorești. Îți mai aduci aminte dta de făgăduințele ce mi le-ai făcut? Îți mai aduci aminte de Manolaș mititelul, pușorul nostru, fructul unui amor uitat, care trebuia să ne puie cununa pe cap?!

Bartolo. (Ridicându-și pălăria.) M'ai chiebat, me rog, din Sevila pentru a-ți ascultă bodogănelele estea? ăr te-a apucat, me rog, vr'un acces de nunto-manie?

Marcelina. Lasă, las', să nu mai vorbim de asta. Dar decă cel puțin nu vrei să-ți îndeplinești făgăduința de a me luă, ajută-me cel puțin să me mărit cu altul.

Bartolo. Cu plăcere: sunt gata. Dar care muritor, părăsit de Ddeu și de femeii...?

Marcelina. Dar cine-ar pute să fie, doctore, altul decât frumosul, veselul, drăgălașul Figaro?

Bartolo. Spēnzuratul cela?

Marcelina. Nu-l veți nici odată mănios, totdeuna vesel; petrecēnd bucuros timpul de față, și puțin pāsându-i de viitor ca și de trecut. Ș-apoi e atât de duios, de milos...

Bartolo. Ca un tālhar de drumul mare.

Marcelina. Ca un senior! știi incāntător... dar e scorpia cea mai amarnică...

Bartolo. Dar Susana lui?

Marcelina. Ș-a mai pune pofta 'n cui, nerușinata, decă dumnēta, drăguțul meu doctoraș, i voi să me ajuți a mi se recunōșce o veche indatorire ce-mi datoreșce el.

Bartolo. În ziua nunței lui?

Marcelina. Se pot strică și cu mult mai înaintate!... Și decă nu m'aș sfii să dau pe față o mică taină femeescă...

Bartolo. Pentru doctor nu pōte esista nici o taină... femeescă.

Marcelina. Dar știi, că cu dta nu pot avē nici un secret. Secsul meu este arđetor, sficios: inzedar ne atrage ore-care, farmec spre plăceri, femeia cea mai svinturată simte în ea un glas care-i dīce: Fii frumoșă, decă poți, cuminte decă vrei; dar trebuie numai decă să fii respectată. Deci, de orece fiecare

Cântărețele viitorului.

femeie are nevoie de a fi respectată, n'avem decât să spăriem pe Susana cumcă totă lumea știe de darurile ce i se fac.

Bartolo. Și unde-ai să ajungi cu asta?

Marcelina. De frica lumei, ea se va împotrivi mereu contelui, și contele, ca să-și resbune, are să sprijină pretențiile ce le-am făcut eu împotriva căsătoriei ei; atunci eu me voi mărită negreșit.

Bartolo. Aie dreptate. Drace! Dar știi că i-aș jucă-o bine spenzuratului! Să-l fac să se însore cu bêtărana mea guvernantă pe pușchiul ce mi-a suflat din palmă tinera mea epitropisită.

Marcelina. Ah! ce plăcere făr' de margini...

Bartolo. De a pedepsi pe un bandit.

Marcelina. Ba să-l iau de bărbat, doctore!

Scena V.

Marcelina, Bartolo, Susana.

Susana. (Cu o bonetă, cu o cordea lată în mână și o rochie pe braț.) Să-l iei de bărbat? Și pe cine me rog? Nu cumva pe Figaro al meu?

Marcelina. (Ironic.) Și de ce nu adevă? dta mi-l iei? prin urmare cum îl iei dta, pot să-l ieu și eu.

Bartolo. (Ridând.) Poftim argumente femeșci! — Noi vorbiam, frumoșico Susana, de fericirea ce va avé-o el luându-te pe tine de nevastă.

Marcelina. Ne mai vorbind de dl conte, care va fi încă și mai fericit.

Susana. (Cu reverență.) Sluga dtale, dómno: ai totdeauna o limbă mușcătore.

Marcelina. (Idem.) Nu mai puțin a dtale, dómno: ce mușcător găsești în limba mea? Nu-i drept ca un mare senior liberal să împărtășească puțin plăcerea ce o face supușilor lui?

Susana. Ce o face el?

Marcelina. Da, dómno!

Susana. Din fericire, dómno, gelosia dtale asupra lui Figaro e tot atât de cunoscută, pe cât sunt neintemeiete drepturile ce pretinzi că ai asupra lui.

Marcelina. S'ar fi putut face mai temeinice, decât le-am fi lucrat după chipul dómnei.

Susana. Eu am lucrat dómno, după chipul femeilor înțelepte.

Marcelina. Dar de trântoraș nu ții! nevinovato ca un vameș!

Bartolo. (Têrind pe Marcelina.) Adio, frumoșă logodnică a lui Figaro!

Marcelina. (Cu reverență.) Sfătuitoare tainică a stăpânului.

Susana. (Id.) Care te prețuește pré mult, dómno!

Marcelina. (Id.) Cred că te-ai îndură să pui un cuvânt bun și pentru mine, dómno!

Susana. (Cu reverență.) Tot ce ț-a fi pofta, dómno!

Marcelina. (Id.) Ah! ce frumoșă persónă e dómna!

Susana. (Id.) Pré destul pentru a face să móră de ciudă, dómna!

Marcelina. (Id.) Ș-apoi e și respectabilă!

Susana. (Id.) Numai babele trebuiesc să fie respectabile.

Marcelina. (Infocată.) Babele! babele!

Bartolo. (Oprind-o.) Marcelino! astêmpără-ți focul!

Marcelina. Haidem doctore, că nu me mai pot stăpâni. (Cu reverență.) Bună-ziua, dómno!!

Scena VI.

Susana.

Mergi sănătósă, dómno!! du-te la dracu strulibatic! imi bat joc și de risul teu și de sforțările

tale. — Audi gogorița! Pentru c'o deslegat câteva buchii ș-o buimăcit tinereța contesei, acum vré să poroncască la toți și în tóte. (Aruncă rochia ce o ține pe un scaun.) Nu mai șciu pentru ce am venit aici?

Scena VII.

Susana, Serafim.

Serafim. (Alergând.) Ah, Siuzon! de doue ceasuri de când caut prilejul să te gădesc singurică. Vai! tu te măriți, și eu, va trebui să plec.

Susana. Dar ce fel, nunta mea depărtéză din castel pe primul pagiu al contelui?

Serafim. (Umilit.) Susano, el me isgonește...

Susana. (Imitându-l.) Serafim, vr'o prostie...

Serafim. El m'a găsit ieri séra la verișóra ta Franseta, pe care o învățam cum să aibă o înfățișare mai nevinovată la serbarea de deséră: și s'a infuriat de odată vedându-me! »Eși! și mâni n'ai să mai dormi în castelul meu! mi-a dis el. — Décă dómna contesă, decât frumoșă mea nănășică nu va reuși să-i mai potoléscă furia, apoi s'a sfêrșit tóte pentru mine. Siuzon, nici odată nu voi mai avé fericirea să te ved.

Susana. Să me veți! pe mine? A! va să ții, că dta nu suspini în secret pentru stăpâna mea?

Serafim. Ah Suzon, cât i de nobilă și frumoșă! dar cât i de impunétore...

Susana. Cum ai ții, că eu nu-s impunétore, și că față cu mine poți îndrăzni...

Serafim. Tu știi fôrte bine, réutăcióso, că eu nu pot îndrăzni să îndrăznesc. Dar tu, cât ești de fericită. S'o veți în fiecare moment, să vorbești cu ea, s'o imbraci diminéța și s'o desbraci séra, bold cu bold... Ah! Suzon, aș da... Dar ce ții tu acolo?

Susana. (Ironic.) Vai! fericita bonetă, și norocită cordea ce acoper nóptea pèrul acestei frumoșe nănășică...

Serafim. (Repede.) Cordéua ei de nópte! Dă-mi-o, inima mea.

Susana. (Retrăgênd-o.) Baiu, me rog. Înima sa! Dar știi că-i îndrăzneț deja. Décă n'ar fi un mucos neprimejdios... (Serafim smunceșce cordéua.) A! cordéua!

Serafim. (Alergă în giurul marelui fotel.) I vei spune că s'a rătăcit, s'a stricat; că s'a pierdut. Poți să spui ori ce ț-a plăcé.

Susana. (Alungându-se după el.) Oh! peste trei séu patru ani mi se pare c'ai să fii unul din cei mai de frunte ștregari! Dă-mi cordéua.

Serafim. (Scóte o romanță din buzunarul seu.) Lasă, ah! lasă-mi-o Suzon; eu ț-oi da romanța mea, și pe când amintirea frumoșei tale stăpâne va intristá fiecare moment al vieții mele, amintirea ta imi va da singura rază de bucurie ce va fi în stare să mai inveselescă biéta mea inimă.

Susana. (Smunceșce romanța.) Să-ți inveselești inima, hoț mititel ce ești! Cređi că vorbești cu Franseta dtale. Suspini pentru contesa, și ești surprins la Franseta; și pe deasupra tîrgului vrei să-mi spui și mie verđi și uscate.

Serafim. (Esaltat.) Pe onórea mea că așă-i! nu mai șciu ce sînt; dar de câtva timp simt că pieptul mi-i agitat; inima mea se sbate numai la vederea unei femei; cuvintele *amor* și *plăcere* o fac să sară în tóte părțile. În sfêrșit, simt nevoia de a ții cuiva: *te iubesc*, astfel, că decât n'am cui o spune, o ții așă singur, alergând în parc, — o ții stăpânei tale, o ții ție, copacilor, nourilor, vèntului care aduce cu el cuvintele mele pierdute. Ieri, am întèlnit pe Marcelina...

(Va urmă.)

N. A. Bogdan.

Din viața de București.

(Literatura vecinilor noștri. — Teatrul german. — Grillparzer. — Sapho, femeia și poeta.)

18/30 ianuarie 1888.

Dacă este o literatură mai puțin cunoscută nouă, apoi aceea e, fără 'ndoielă, a vecinilor noștri. Și lucrul nu e de mirare pentru o țară ca a noastră, unde nici propria-i literatură nu este mai mult cunoscută.

Astfel fiind, »Sapho«, tragedia lui Grillparzer, jucată duminică și marți (10 și 12 ianuarie) la Teatrul Național, trebuie să aibă pentru noi cel puțin atracțiunea necunoscutului, decât nu al unei dorințe legitime d'a face cunoștință mai deaproape cu autorul »Valurilor mării și ale iubirei«, în care dra Bărsescu, compatriota noastră, a obținut și obține în străinătate un succes așa de strălucit.

N'a fost inse așa, căci nepăsarea ce avem d'a căută să cunoșcem scriitorii țărilor vecine nouă. o avem și când aceștia ne sânt serviți la noi acasă și la îndemâna tuturor.

Căci nu putem interpreta altfel lipsa de curiozitate cu care a fost intimpinată piesa dramaturgului vienez, și mai puțin putem atribui acesta cunoșterii scrierilor lui Grillparzer, care, mărturisim fără teamă să fi desmințiți, abia eră cunoscut la noi prin prisma succesului drei Bărsescu, trîmbitat la timp de diare, ce ne întipărise în memorie numai titlul: »Des Meeres und der Liebe Wellen«, și numele autorului.

Tot așa, din audite, se cunosc și puținele nume din literaturile celorlalte țări învecinate, rostite ori scrise din întemplare: din literatura rusă Pușkin, după care Donici a lucrat poema »Țiganii« er Negruzzi »Șalul negru« și Gogol, după care dl P. Grădișteanu a localizat comedia în 3 acte: »Revisorul general«: din literatura ungară, Petöfi, poetul mișcării dela 1848, er dintre poeții austriaci, Lenau, pöte din cauza vieții sale aventurose. Și pe nimeni alt din falangele valoroase, din pleiadele strălucite de scriitori ce-au ilustrat literatura patriei lor și au făcut fala și admirațiunea acesteia în ochii străinătății, lăsându-ne grozav de departe, în urmă, pe noi, mai mari în pretenții, dar mai nevojnici la lucru.

Dar și mai umilitor încă pentru noi este, că nu numai țări, ci naționalități vecine nouă, și aceste gemend greu sub juguri deosebite, posedă o literatură ce ocupă un loc de frunte între celelalte literaturi ale țărilor libere și civilizate. Esemple? Polonezii cari, necontestat, sânt mult mai bine decât noi cunoscuți cu Miskievici, Krasinski, Slovaski, ș. a., și Cehii a căror föie beletristică »Zlata-Praha« sântem departe nu s'o întrecem, dar chiar s'o ajungem, cu totopotul publicațiilor noastre periodice de acestfel.

De aceea totdeuna vom saluta cu bucurie orice încercare d'a ni se da producțiunile literaturilor străine, cu condițiune inse ca ele să merite această osteneală. Ei bine, mărturisim, că de astădată n'avem să păstrăm pré multă recunoștință nici dlui Ventura, nici drei Vermont, nici direcțiunei teatrelor. »Sapho«, care a vödut lumina în 1819 și e a doua lucrare a autorului, n'a avut decât un succes de stimă. »Străbuna« (die Ahnfrau) prima piesă cu care Grillparzer a pășit în teatru, cu trei ani mai nainte, și care a pasionat publicul, e socotită ca sublimul genului al căru punct

de plecare a fost »Logodnica din Messina« a lui Schiller. D'altminterlea nici una din piesele lui Grillparzer, în cari eesuberanța lirică și strălucirea formeii înlocuesc elementul dramatic, nu credem să reușescă pe scena teatrului nostru.

Și acesta părere o putem estinde asupra teatrului german întreg, al căru caracter general l'am resumat vorbind despre »Don Carlos.« Intr'adevăr, Germanii, în materie de artă, sacrifică acțiunea intențiunei și ideiei.

»Individualitatea personagiului dramatic, — observă Bourlonton, — intensitatea pasiunilor puse în joc, nu lasă reflecțiunei personale a auditorului locul de care un German să pötă fi mulțămit; autorul însuși ese din acest cadru strimpt care-i stânjinește inspirațiunea: Gutzkow părăsesce teatrul pentru roman și geniul lui Gottschall și al lui Rückert slăbește îndată ce vor a-l strînge în forma convențională a dramei seu a tragediei. Freytag stabilește, cu o subtilitate ingenioasă, regulile unei geometrii dramatice; mersul dramei e 'nfățișat printr'o linie frântă ale cărei cele mai ascuțite unghiuri cuprind interesul cel mai palpitant, și unde însuflețirea dialogului e 'nchipuită prin povirnișuri relative: dar această teorie singulară, ori-cât de aplaudată, nu inspiră autorului ei decât opere banale, în cari cineva nu mai recunoșce pe spiritualul romancier. Teatrul german trăește în realitate din tradițiuni și din traducțiuni; pe lângă piesele teatrului frances modern, puțin modificate prin trecerea lor într'altă limbă, și adese încărcate de desvoltări esplicative, scena germaoa e ocupată de operele clasice ale vechiului teatru național al lui Lessing și al lui Schiller, ale căror recitative lungi și didactice au atăta farmec pentru spectator.«

Franz Grillparzer născut în Viena, la 1791, ocupă o funcțiune modestă în cancelaria imperială, când în 1816 debuta la teatru cu tragedia-i intitulată »Străbuna«, care obțină un succes deseversit. După »Sapho«, el dete, în 1822 »Funsura de aur (das Goldene Fliess) care avă aceiaș succes de stimă ca și »Sapho.«

În urmă Grillparzer fu numit secretar privat al împărătesei și director al arhivelor, er în 1861, membru pe viață al Reichsratului austriac.

El a mai dat teatrului numeroșe drame și tragedii istorice: »Mărirea și mörtea regelui Ottokar«, »Melusina«, »O slugă credincioasă«, »Valurile mării și ale iubirei«, »Visul vieții«, etc, și comedii, între cari: »Nenorocirea celui care minte.« În töte piesele sale Grillparzer introduce ideia de fatalitate, imprumutată teatrului grec. Prin această el face parte din șöla lui Werner, al căru capodoperă, »24 Februar«, e tipul dramei fataliste moderne.

Grillparzer muri în 1872, lăsând între altele, pe lângă bagagiul seu dramatic, o culegere de poesii lirice, al căror spirit de libertate l'a făcut poporal printre tinerime, și o poemă »Radetzki«, ce-a fost primită călduros de publicul austriac.

Sapho, prima femeie poetă și cea mai vrednică de admirațiune din anticitatea grecă, este eroina dramei jucată săptămăna trecută pe scena Teatrului Național. Inamorată de frumosul Phaon, care i preferă pe sclava ei Melita, ea se aruncă în mare: etă subiectul simplu ce umple cu greu cele 5 acte — d'altfel destul de scurte — ale tragediei, care-i o poemă lirică, pré frumoșă de citit, dar pré monotonă pentru teatru.

Nu vom face proces autorului, că ținend sëmă mai mult de unitatea de loc, cât de unitatea de timp, transportă stânca Leucadei pe țărmii Mytilenei, în fața locuinței Sapei, — totă această poveste nepă-

rënd probabilă, — și pentru cei cari nu cunosc această figură interesantă, pe cari secolii au șters-o, lăr' a fi stins și strălucirea singulară ce-a revărsat, vom spune că, născută la Mytilene. — după alții la Erasoș. — în insula Lesbos, dintr'o familie distinsă prin noblețea și bogăția-i. Sapho se bucură cătră anul 600, 'nainte de Christ, de totă gloria. Ea trece a fi fost la Mytilene centrul unei societăți de femei de litere, din care cea mai mare parte erau elevele ei în arta poeziei lirice, a eleganței și a galanteriei. D'altfel nu totii scriitorii cari s'au ocupat de ea, ne-o arată sub colorii favorabile. Horațiu i dă talia și înfățișarea unui hârbat: Ovidiu pretinde că eră grăsoasă, scurtă și neagră; Maxim Tyrianul ne-o arată bătrână, urită și ce e mai reu, amoroasă. Pope, luându-se după aceste date, ne-a lăsat imaginea unei femei pline de geniu, ardënd de amor, dar îngrozitoare la vedere.

»Astfel martorul cel mai deseversit defavorabil, cel mai stricător reputațiunei Saphiei, recapitulă Ph. Chasles, e un englez despărțit cu 2400 ani de femeia despre care vorbește! Ovid e născut 6 secole după Sapho și Maxim Tyrianul un secol mai târziu. Cum să dăm credemnt la niște asemenea aserțiuni?»

După Alceu, unul din cei doi mari poeți lirici ce-a produs școla eoliadă. — al doilea eră Sapho, — contimporan și în relațiuni de prietenie cu poeta, și după Platon, Iulian, Plutarch, Atheneu, Themistios, Ana Comnen, Damocharis epigramatistul și Galen medicul, Sapho eră frumoasă. În ce privește reputațiunea-i, Barthélemy, Pierron, Welcker, Ottfried Müller, o reabilitază 'n ochii noștri. Unii stabilesc, că Phaon nu este alt decât un personaj mitologic, un luntraș din Mytilene care trecea călătorii dela un țărm la altul și despre care se dice că eră bătrân și urit. Intr'o zi trecënd în barca-i pe Aphrodita, sub trăsurile unei babe, și refuzând să primească vro plată, deita-i redete tinerețea și-l făcu așa de frumos, că toate femeile lesbiene muriau după el. Sapho fu prenumărată și ea înre cele căror nesimțirea lui pricinui morțea. Alții, pe lângă imputarea aspră ce poeta face unui frate al ei, ce răscumpărase libertatea curtesanei Rodope, invocă, și nu fără cuvânt, mărturia versurilor timide ale lui Alceu, care ar fi fost departe d'a se adresă astfel unei curtesane:

Safu, dulce zîmbitoare, cu templele de flori pline,
Aș vroî să-ți spun o vorbă, dar rușinea me reține,

și răspunsul Saphiei, asemenea departe d'a fi al unei femei pierdute:

Dar decă gândul bun și curat ț-ar fi,
De-ar vré de bine limba ta a vorbi,
N'ar fi pe fața ta rușine,
Ci tu mi-ai spune ce se cuvine.

Dintre numeroșele camee, pietre săpate, busturi și medalii cari represintă pe Sapho și cari toate se deosebesc una de alta, Chasles admite o singură medalie ca răspundënd originalului: aceea imprumutată de Wolff, editorul fragmentelor din Sapho, tesaurului lui Gronovius, pe care ne-o descrie astfel:

»Acest contur bărbătesc, hotărît, eșirea 'ndrăsnită a acestei frunți ce exprimă atăta pasiune și vehementă în gândire, aceste buze puțin grăse, dar bine desinate, gata să repedă replica și elocința, acest ochiu ardător și deschis, în linie cu fruntea, insultat de o inesprimabilă energie: etă Sapho; e tocmai acea femeie inzeștrată cu o inimă bărbătescă și cu simțuri impetușe, menită geniului și nenorocirei, desastrelor și strălucirei, unei glorii fatale ce supraviețuește operilor sale. În fața acestui portret cineva e ispitit să esclame cu Plutarch, ale cărui cuvinte

sunt d'almintrelea cam emfatic: »Recunosc vulcanul de unde au eșit gândiri de flacări și innuri ardătoare.«

Deci el n'are curagiul să dea o desmintire formală aserțiunilor desonorătoare Saphiei și găsește desnodământ logic și natural la drama pasionată a vieții ei, ca poeta, inamorată, la vârsta de 50 de ani, de Phaon și disprețuită de el, să fi suit capul Leucadei, spre a găsi în valuri vindecarea pasiunii sale.

Adevărul e, că — de și din cele nouă cărți de ode și un mare număr de alte poezii, innuri, elegii, epitalamuri, ce făceau admirațiunea celor vechi, ne-au remas numai niște sfărîmături ciontite, abia 160 de versuri în tot, — nu e vers isolat, nu e distih, în care să nu regăsim »ardorea entusiasmului, setea voluptăților de cari Sapho se îmbetă.«

Puținul ce ne-a remas dela ea e de un lirism admirabil: totul e impulsione, instinct, pasiune, de o simplitate vehementă, de un avânt viu și naiv. Dovedă acea odă lirică, atât de reu tradusă de ori-cine a 'ncecat această, după Catul, căruia singur i-a succes a se apropia de originalul grec; odă care este iconă elocință dar precisă, analiza cea mai deseversit esactă a simptomelor esteriore ale amorului, — și pe care un medic o copiase pentru a o elasa între diagnosticele sale.

În românește încă avem mai multe traduceri din Sapho, între cari ale lui Heliade și Meitani. Dl N. Barbu, după care am reprodus versurile citate mai sus, încă ne-a dat un numer însemnat în admirabilu-i studiu despre »Poesia d'amor la Eleni«, în care consacra un capitol interesant sublimei poete lesbiene și în care găsim acest epigram: »Precum Omer între bărbați, așa remase Sapho între femei unica și neintrecuta pentru toate timpurile.«

A. C. Șor.

Cântărețele viitorului.

— Veți ilustrațiunea din nr. acesta. —

Mama e bună cântăreță. Dar mai bune au să devină fiicele ei. Ele încep de timpuriu să studieze cântul. Abia trecură de 4—5 ani și etă țin notele 'n mână, cântă și mama le acompaniază cu ghitarul. Ele privesc serios, le place studiul acesta, au darul natural d'a cântă. Astfel se cresc cântărețele viitorului.

I. H.

B o n b ó n e.

1 Cigări neprețuite.

Un domn avut fumă cigări cât se pôte de próste. Un amic al lui i făcea remonstrațiuni: »Cum se pôte frate, i dicea »dta un om cu stare și nici de cum sgărcit să fumezi cigări atât de puturoșe?« — »Ei! frate, eră răspunsul, aceste cigări sunt pentru mine d'o mare valoare, nu le-aș schimbă cu nici un preț; căci, decă sócra mea începe a cârti, n'am decât să-mi aprind una din ele, și fuge îndată din cameră.

*

O neînțelegere.

Intr'o societate se 'ntelnesc doi bărbați, unul de stat 'nalt și celalalt de stat mic. Bărbatul 'nalt și d'un caracter glumeț dice celui mic:

— Ia ascultă, domnule, n'aș vré să fiu în pielea domnieitale!

— Ce fel, domnule, răspunde îndată cel mic. Cum poți dta să-mi dici asemenea vorbe, și pentru ce, me rog, n'ai vré să fiu în pielea mea?

— N'ai pentru ce să te superi, simplu numai

din cauza că n'aș încăpé, pielea ț-ar fi pré mică pentru mine.

Intr'un birt.

X... se duce să prânDESCĂ intr'un birt; chelnerul i vERSĂ supA pe haine.

— Ce stANGACI ești! i diSE el.

— N'aveți nici o grije, dle, i respunSE chelnerul, căci supA nOstră nu pĂTEZĂ de loc.

OȘTIRE ȘI COPII.

Un părinte de familie se plANGEA unui amic al seu: »Crede-me, frate, că cu copiii n'are cINEVA decât necazuri și supĂRĂRI: decĂ ai bĂEȚI, ȚI LE IA LA OȘTIRE; decĂ ai fete, se ia oȘTIREA DUPĂ ele.

LITERATURĂ ȘI ARTE.

Scirli literare și artistice. *Poetul Eminescu* a mai primit încă 400 lei, resultați din concertul dat în Iași, intru beneficiul lui, de cătră distinsa pianistă dșORA Maria Harhas, cu concursul mai multor profesori și artiști în musică. — *Regina României* a subscris la lista pentru bustul poetului Bolintineanu suma de lei 1000, și a promis dnei Coralia Saveșcu, că va stĂRUI pentru ca listele să se acopere cât mai IUTE.

Almanacul societății Petru Maior. În luna trecutĂ ș-a serbat societatea Petru Maior a junimei române din Budapesta iubileul de 25 ani al înființării sale. Din incidentul acesta, societatea a hotĂRIT să scOTĂ LA LUMINĂ un almanac literar, cu concursul celor mai de frunte bărbați de litere ai noștri. AflĂM, că socieatea are deja spriginul dlui Titu Maiorescu, carele a promis că se va adresĂ și la regina României, precum și la alți scriitori distinși din România. Almanacul va apĂRE la TOMNĂ.

Macedonia se numeșce o revistă nouă, care a apĂRUT la București și e destinată pentru românii din peninsula balcanică. Redactorii ei sĂNT mai mulți români din Macedonia, cari ne spun în precuvĂNTAREA revistei acestea: »Limba nOstră, de o formațiune pur romanică, a remas aprOPE strĂINĂ de studiile ce s'au consacrat trunchiului neolatin, pentru că mai nimeni nu o cunoșcea. Noi credem, că vom aduce un folos real șciinței, decĂ vom încercĂ studiul asupra dialectului Macedo-Român: drept aceea, ne vom silI a da la LUMINĂ specimene, atĂT din literatura nOstră populară, cât și din cea de formațiune nouă, punĂND LA INDEMĂNA Omenilor competiți, prin modul acesta, un material bogat și interesant, ca forme și cuvinte, pentru studiul dialectului. Am vĂĐUT scriitorii de o autoritate europeană, cari, induși, negreșit, în erOre, prin informațiuni reu-voitOre și interesate, reduceau numărul nostru la o cifră ridicolĂ!... Noi vom probĂ prin acte indiscutabile, că acest numer este indestul de mare pentru ca să ne îndreptĂTEȘCĂ a pretinde un rol de căpetenie în evenimentele ce ar putĂ să survinĂ în peninsula și cari ar tinde să transforme starea actuală de lucruri. Prin afirmări neadevĂrate nu se micșORĂZĂ un popor: se măresc înse dificultățile când intervine un factor nou. Intr'un cuvĂNT, a lucrĂ pentru afirmarea naționalității românilor din peninsula balcanică și pentru respectarea drepturilor lor strĂmoșești, pe de o parte, ăr pe de alta a desgropĂ trecutul literar al acestei naționalități, precum și a cultivĂ cu stĂruintă dialectul ce vorbeșce, eTĂ, în scurt, induoita țintă ce urmĂrim.»

Aeneida lui Virgil româneșce. Dl V. Bumbac, profesor la gimnasiul din SucĂVA, publicĂ în »programul« de pe anul 1887 al numitului gimnasiu cĂNTUL

al patrule din epopeia »Aeneida« a lui Virgil în traducere română făcută de dsa, în metrul original. Limba nOstră nefiND potrivită pentru heksametru, noi sĂNTEM de părerea, că acela mai potrivit s'ar putĂ înlocui cu metrul iambic de 7 picIOre, adoptat și pentru piesele teatrale, căci metrul acesta sunĂ în limba română mai acomodat sentimentelor eroice. De metrul acesta s'a servit și dl Ar. Densușian în »Negriada« sa. Drept specimen, eTĂ cĂTEVA șIRE din traducerea dlui V. Bumbac:

Inse regina de mult rĂNITĂ de grijĂ profundă,

Rana 'n vine-și nutreșce și focul ascuns o consumă.

Mult i se mișcĂ prin piept a bărbatului mare virtute,

Mult și fala de nĂM; înșfpte remănu-i în cuget,

Schime și vorbe și grija nu dĂ mĂdulĂrilor pace.

Tipografie și fOie româneșoă în OrĂștie. Dnii Samuil Pop, Mihaiu, dr. Ioan MiHu, dr. Stefan Erdelyi, Hanoș și A. P. Barcian au convocat pe 28 ianuarie o conferință la OrĂștie, spre a se înființĂ acolo o tipografie, o librărie și a edĂ o fOie periodicĂ româneșcĂ. Conferința s'a ținut în casina română.

BroșurĂ. Dl A. Demetrescu, locotenent în armata română, a tradus din limba francesă »Preparațiunea trupelor pentru luptă, preparațiunea companiei« de general Dragomirov.

Albina Pindului, vechia revistă a dlui Gr. H. Grandea, va eși din nou. SĂmbĂta trecutĂ a fost la dl Grandea o intrunire a acelor cari vor conlucrĂ la acea revistă. S'a citit parte din materiile ce vor intrĂ în cele dintei fascicule: articuli de estetică și pedagogie, un studiu asupra scriitorilor tineri. Dl Grandea, dĂND sĂMĂ de ocupațiile cĂTORVA scriitori români, a vorbit și de importantele studii ale dlui Teofil FrĂncu asupra țEREI Motilor, studii cari se vor tipĂRI tOte într'un volum. Revista va eși pe la jumĂtatea lui februarie.

Carte italiană despre români. Dl dr. Bruno Amante va scOTE în curĂND o carte intitulată »România.« Opul va fi de 310 pagini, hĂRTIE DE LUCS și va avĂ pe lĂNGĂ descrierea moravurilor nOstre și alte lucruri din societatea română, mai ales bucureșcĂNĂ, și schițe despre cei mai însemnați bărbați și femei române, precum și mai multe ilustrațiuni.

Tese de licență. Au apĂRUT de curĂND urmĂTORELE tese de licență, susținute la facultatea de litere din București: »MijlOcele d'a termină contestațiunile internaționale« de Constantin CrișAN; »Comedia grecă, studiu asupra lui Aristofan« de Ilie NisipeAN; »Despre areopag« de G. I. Pitiș; »Despre asociațiunea ideilor« de Ion Clinciu; »ȘcOla modernă și principiul național«, introduciune la organizarea invĂțĂMENTULUI național, de Ioan Nicolescu.

Diaristic. *L'Autriche slave et Roumaine*, care apare de cĂTEVA luni la Paris numai pe o pagină, iși va mĂRI formatul. — *FĂrfeca*, un nou țiar umoristic, a apĂRUT sĂmbĂta trecutĂ la București.

TEATRU ȘI MUSICĂ.

Musa Română, fOia musicală, ce dl Iacob MușĂȘAN a început să publice la Blaș, a apĂRUT încă la anul nou, dar ni s'a trimis abiĂ în sĂPTĂMĂNA trecutĂ. Astfel numai acuma putem constată și noi, că nouă fOie are un cuprins interesant și anume publicĂ »Un marș iubilare« din incidentul iubileului »Gazetei Transilvaniei«, apoi urmĂZĂ: Frunzuliță de bujor, Salt ardelenesc, Hora miresei, Cimpoiul (capriciu). Nu plĂNGE (poesia de I. Nenișcu.) Cinci piese sĂNT pentru pian, ăr una pentru voce și pian. »Musa Română« va eși odată pe lună și costă pe an 12 fl. O recomandĂM atențiunii iubitorilor de musică.

Serate literare și muzicale în Lugoj. În serata din sâmbăta trecută, la 28 ianuarie, dl Coriolan Bredicean a încheiat citirea novejale sale »Pétra credinței« pe care în sâmbăta precedentă n'a putut-o ceti. Apoi dl Tripon a declamat poesia: »Un devotament familiei Hurmuzachi« de Andrei Mureșan. Dșora Teodori a cântat cântecul: »Lacrima îți spune« de A. Băluță. Dl dr. Florescu a cetit schița sa »Aurora vré să móră.« În slérșit dșorele Maior, Nedelcu, Ianculescu și Cosgaria, au esecutat ouvertura »Egmont« compusă pe opt mâni de Beethoven. Tôte numerele programei fure esecutate precis și diletanții acoperiți de aplause.

Teatrul Național din Bucureșoi. Marția trecută s'a jucat în beneficiul dnei Aristița Roman-Manolescu, pentru prima-óră »Francesca de Rimini.« tragedie în 5 acte de Silvio Pellico, tradusă de dl Dunca și tot pentru prima-óră »Vincenetta«, dramă într'un act de Paul Barbier, tradusă în versuri, de dl Edgar Aslan.

Societatea pentru fond de teatru român. Continuăm lista membrilor presintați la adunarea din Oravița: 12, din comuna Ciórda, colectant Nicolae Meila, dela sine 20 cr., Nicolae Ottonaga paroc 50 cr., Lazar Trăian invetător 30 cr., Vuia Adam primar 20 cr., Ioan Milotin cassar 20 cr., Avram Blaș jurat 10 cr., Petru Lazarovici jurat 10 cr., Ilarie Nemoian negustor 20 cr., Dimitrie Moisa econom 10 cr., Iova Manoilovici econom 10 cr., George Manoilovici corist 10 cr., Ion Lazar econ. 20 cr., Avram Doban econ. 10 cr., Solron Lazar econ. 10 cr., Nic. Ifcu econ. 20 cr., dșora Carolina Meila 10 cr., dș. Maria Meila 10 cr., suma 2 fl. 90 cr. — 13, din comuna Jertoff, colectant Teodor Panciovan preot, dela sine 2 fl., Iancu Savu jude comunal 2 fl., Vasiliu Murgu arendator 2 fl., Ioan Miclea docinte 1 fl., suma 7 fl. — 14, din comuna Moldova-nouă, colectant Ioan Savu, Vasile Murgu preot 2 fl., Iorgovici medic cercual 2 fl., Stefan Gava inv. 50 cr., Dimitrie Balța negustor 1 fl., Nic. Ballia neg. 1 fl., Sangiriu 1 fl., George Stoianovici 1 fl., Ioan Savu 2 fl., suma 10 fl. 50 cr. (Va urmá.)

Corul plugarilor români din Mercina va arangia duminică în 24 ianuarie (5 februarie) 1888 în localitatea școlei resăritene române o serată ordinară cu următorul program: »Din depártare« de M. D. Cornea, esec. de corul vocal; »Vivandiera« esec. de corul vocal; »Cântec sicilian« de C. G. Porumbescu, esec. de corul vocal; »Tatarul« esec. de corul vocal; »Érna« de C. G. Porumbescu, esec. de corul vocal; »Éta diua triumfală« de V. Humpel, esec. de corul vocal. Acestor piese urméză: »Paracliserul« séu »Florin și Florica«, piesă teatrală, operetă într'un act de V. Alecsandri.

Coquelin la Bucureșoi. În excursiunea sa artistică, Coquelin nicăiri n'a fost intimpinat cu atâta entusiasm, ca la Bucureșoi, căci cultul limbei francese acolo este mai respândit. După cum anunțarăm în nr. trecut, artistul în curénd érăș va debutá la Bucureșoi. Terminul primei represintațiuni s'a fiesat pe 15/27 februarie. Va jucá de dece ori. Într'o represintație a lui »Ruy Blas« va jucá cu trupa românescă, rolul lui Don Cesar de Bazan ce a creat în Francia.

Dna Adolna Patti are un eventail care este unic în lume. Tóți suveranii Europei au scris și semnat câte ceva pe densusul. Ecă câteva din aceste autografe prețioșe: Țarul Rusiei: Nimic nu linișeșce mai bine decât cântul dtale. Impératul Vilelm: Privighiátorei din tôte timpurile. Regina Cristina a Spaniei: Spaniolei Patti. O regină este mândră de-a o numerá printre supusele sale. Regina Victoria a Englierei: Dcă regele Lear spune adevérul dicénd: »o voce frumósă este un dar prețios pentru o femeie« tu ești,

scumpa mea Adelină, cea mai bogată dintre femei. Impératul Austriei numai a semnat. Regina Elisabeta a României de asemenea. Regina Belgiei a scris primele mészuri din I. Bacio. În mijlocul eventualiului se află aceste cuvinte: »Regină a cântului, îți intind mâna«, semnat Thiers, președintele Republicei francese.

Higienă.

Cum să durmim. Un medic din Elveția a făcut o curiósă descoperire de interes higienic, care față cu obiceiul nostru stă în cea mai mare opoziție. Acest medic adecă recomándă în urma propriului seu studiu și esperințe aședarea capului la culcat mai jos decât partea mijlocie a corpului. Procedénd așa, dice acest medic, în diua urmátore omul nu va fi de loc somnoros, se va tređi de diminétă și în genere tóta diua va fi bine dispus.

Ce și cât trebuie să mâncăm. Ecă tema despre care a vorbit deunăđi doctorul E. Lewy la ultima adunare a comercianților vienezi. A demonstrat că puterea muncitóre a fiecărui om represintă un capital, care dela al 15-lea până la al 65 an al vârstei trebuie să producă în dobéndi atât cât trebuieșce pentru întreținerea individuală și a familiei, lăsând și un prisos pentru anii bétâneței. Ca să pótă fructificá acest capitol, trebuieșce o constituțiune sánătósă, a cărei condițiune fundamentală este o nutrire rațională, care pe d'o parte se preface în muncă și pe d'altă parte servă a repará părțile usate ale organismului. Cățimea de albumim, de grășime și de elemente de cenuse ale corpului necesită o primire de 500—700 grame de materii nutritóre și dela 2500 până la 3000 grame de apă, adecă a cincea séu a patra parte a greutateii corporale. După această oratorul traduce acest »méné« teoretic în practică, construind o tablă de adevératele trebuințe ale ori cărui om muncitor, adecă o cățime de cel puțin 300 grame de carne de vacă pe di. Adevérata trebuință inse este mult mai mare, fiind că materiile alimentare nu se asimilá corpului nici odată în întregimea lor, ci dela 20 până la 80 la sută se eliminá nedigerate. Conferențiarul terminá aretând că vegetarismul (esclusiva nutrire cu vegetale) presintă cele mai rele rezultate digestive.

CE ENOU?

Șciri personale. Dl Nicolae Dumba, prim curator al cassei austriace de economii din Viena, a primit din partea funcționarilor cassei numite o adresă de mulțămire, care i s'a predat prin o deputațiune. — Dl dr. I. U. Jurnic, cunoscutul filoromân, a fost numit profesor ordinar al filologiei romanice la universitatea boemă din Praga. — Dl Emil Poruțiu, notar la tribunalul din Lugoj, a fost numit subjude la judecătoria de ocol din Oravița. — Dl Lazar Grișorovici, practicant de drept, a fost numit de cătră tribunalul superior din Leov, auscultant la tribunalul din Sucéva. — Dl George Dobrin, candidat de avocat din Lugoj, a fost promovat de cătră universitatea din Budapesta la gradul de doctor în drept.

Internat românesc în Baia-mare. Gimnasiul superior din Baia-mare în anul școlar curent prelăcându-se în gimnasiu de stat, prin ecăta subsistința acestuia este asigurată pentru totdeuna. La acest institut se află, după cum arată programele anuale dela 80—100 și câte-odată și mai mulți studenți români. Luând în considerațiune acest mare numer de

studenți români dela acest gimnasiu. — ori și care părinte cunoscător de impregiurările locale din Baia-mare trebuie să simțescă lipsa ardentă de un internat, unde cu un preț moderat să pôtă căpêta întreținere pruncii români dela acest institut. Un comitet ad hoc, constituit în Șomeuta-mare, fiind pêtuns de lipsa acestui internat în Baia-mare, convocă în acesta cauză o adunare la 11 februarie st. n. înainte de amiezădi la 10 ore în localitatea școlii gr. c. române din Șomeuta-mare, în care adunare se vor desfășurâ mai pe larg motivele cari Pau indemnă la îmbrătoșarea acestei idei, și se vor discuta asupra modalităților și mijlocelor cum s'ar putê inființa acest internat cât mai curênd. Apelul e semnat de următorii domni: Iosif Pop președinte, Vasiliu Indre secretar; membrii comitetului: preoți: Stefan Biltiu, Teodor Indre, Gavril Szabó, Ioan Dosa; mireni: Vasiliu Butean, Nicolau Nilvan, Ludovic Man, Victor Marcu, Vasiliu Dragoș. Salutăm cu bucurie acesta idee și dorim ca ea să se pôtă realiză cât mai curênd!

Carneval. *La curtea din Viena* au fost pân' acuma două baluri, ér al treile s'a dat de cătră archiducesa Maria Valeria în săptămâna trecută. — *Junimea română din Alba-Iulia* va arangi acolo la 9 februarie un bal în otelul «Hungaria», în folosul ambelor școle locale. — *Reuniunea femeilor române din Brașov* pentru creșcerea fetițelor sărace va da acolo la 6/18 februarie o petrecere cu danț și cu loterie în localul redutei. — *La Blas* se va da la 11 februarie n. un bal în sala «Otelului Național» în folosul fondului pentru ajutorarea studenților săraci în cas de bôlă. Comitetul arangiator: Aron Deac președinte, Ioan F. Negruțiu secretar, Nicolau Popescu cassar, Sebastian P. Radu, Aureliu Florian, Iacob Mureșian, membrii.

Societatea România Jună din Viena ni-a trimis raportul seu anual, pe anul administrativ dela 1 octombrie 1886 până la 30 septembrie 1887. Din acesta vedem, că puținii din studenții români din Viena sânt membrii ai Societății; numărul membrilor se împarte astfel: fondatori 21, onorari 68, emeritați 39, spriginitor 1, ordinari 32, estraordinari 2. S'au ținut 9 ședințe ordinare, 1 literară, 2 literar-festive și 2 estraordinare. În bibliotecă au stat la dispoziție 43 de diare și reviste; numărul cărților s'a urcat la 887 opere în 641 volume și 784 broșuri. Cassa: fondul disponibil 1088 fl. 42 cr., fondul neatacabil 9309 fl. 29 cr., fondul de rezervă 500 fl.

Doi români stipendiați. Comisiunea economică a comitatului Sibiiu a acordat două stipendii de câte 400 fl. pentru economia de lapte și stână, lui Ion Chirea din Seliște și lui Sabin Popoviciu-Barcianu din Rășinari. Cel dintău a și plecat în zilele acestea la locul destinațiunei sale, la marele stabiliment de cășerie de pe moșia archiducelui Albrecht: cel de al doilea va plecă în curênd la cășeria de pe moșia de arendat a statului în Sigetul Marmăției. Numitele stabilimente au fost alese la recomandarea inspectorului economiei de lapte a țării, Eduard Egan.

Asociațiunea transilvană. Despărțământul Deva va ținê adunarea sa generală în Deva, la 11 februarie n. Director al despărțământului e dl Ioan Papiu; notar dl F. Hossu-Longin.

Programa gimnasiunului gr. or. superior din Suoéva pentru anul 1887, publicată de directorul gimnasiunului dl Stefan Dracinschi, ne dă în limba românescă cântul al IV din Aeneida lui Virgil în metru original adecă în hexametru. În anul 1887 au fost ocupați la acest gimnasiu 21 de profesori, ér numărul studenților a fost 368 și anume: Români 162, Germani 160, dintre cari 116 Jidovi, Ruteni 5, Poloni 29, Armeni 5, Unguri 2; ér după locul nașcerii au fost 106 stu-

denți din Sucéva, 209 din Bucovina afară de Sucéva, 28 din România, 17 din Galiția, 1 din Moravia, 1 din Moravia, 1 din Ungaria, 1 din Turcia. Stipendii au fost de tôte 14 cu suma anuală de 940 fl. v. a.

Duel pentru o oronică rimată. Drept întregire la cele ce publicarăm în nr. trecut sub titlul acesta, reproducem din «Românul» dela 28 ianuarie, următoarele șire: «Dela representațiunea d'aseră a Teatrului Național avem d'a înregistra un incident. Ni se spune, că dl Al Vlahuță a fost lovit cu un baston de cătră dl Toncescu. În urma acestei porniri regretabile din partea dlui Toncescu, dl Vlahuță a trimis acestuia martorii sei.»

Dela dietă. Se continuă desbaterea bugetelor singuraticelor ministerie. În casa magnaților s'a cetit un rescript regesc, în puterea căruia vicepresidentul de până acum, custodele coronei, baronul Nicolau Vay, este denumit de president al casei magnaților. Pentru postul de vicepresident devenit vacant a fost denumit comitele suprem al comitatului Zips, contele Albin Csaky.

Principele de coronă al Italiei, Victor Emanuil, născut în 1869, s'a incredințat cu principesa Henrieta de Belgia, fiica contelui de Flandria, nepota regelui Carol din România și verișora principesei noastre de coronă Stefania. Principesa Henrieta de Belgia e născută în 1870.

Un tron pentru o mirésă. Prințul Oscar, al Svediei s'a inamorat de dșora Ebba Munk a Fukila, care nu e de familie princiară. Regele aușind despre acest amor nepotrivit al fiului seu, a fiesat un termen de încercare pentru credința prințului. Cei doi ani au trecut: prințul a suferit pentru dragostea sa și acum își pôte luă mirésa. Dar acest pas este de o însemnătate fatală pentru el, căci legea prevede, că orice prinț și moștenitor ai sei, care se căsătoreșce cu o fată de familie neprinciară, pierde dreptul la tron. Ba legea norvegeană adaugă, că în acest cas prințul nu e în drept a purta titlul de prinț. Deci prințul trebuie să sacrifice mult spre a-și căștigă pe iubita sa. Dșora Munk are deja 29 ani, nu e de o frumșețe clasică, dar e plăcută. E svelță, cu o figură aristocratică, cu un păr brun și la față forte albă și curată. Dar ceea ce o distinge mai mult este ființa ei simpatică și bunătatea inimei. Ea este fiica colonelului Iacob Munk: are doi frați ofițeri. Familia n'are avere, dar e de o nobleță veche llandeză: străbunul ei a devenit nobil la 1585. Alți doi descendenți au devenit conți și baroni. Familia domnișorei Munk ocupă o poziție distinsă în societatea înaltă.

Femei ca medici. Nu numai într'o privință, dar din mai multe puncte de vedere, Statele unite trec pe tôte statele din lume. În Statele unite sânt o mulțime de medici, cari sânt femei. În deosebi în New-York sânt peste 150 de femei medici. Mulți din acești medici au venite anuale peste 2000 punți sterling, în New-York se află inse o femeie ca medic, care are frumosul venit anual de 5000 punți sterling. În alte ținuturi ale Statelor unite numărul femeilor mediciniste este de două și de trei ori mai mare ca al celor din New-York. Acest fel de medici se mărginesc mai cu sêmă a vindecă pacienți de seculul feminin.

Inundațiune în China. Șcirile din China sânt din cele mai întristătoare: prin revêrsarea riului galben, «Hoang-Ho», s'au inundat peste trei mii orașe și sate mari. Dece mii mile pătrate sânt transformate într'un lac și peste cinci milioane de ômeni au cădut victima potopului chinez. Aprôpe a șesa parte a provinciei Honan, poreclită «Grădina Chinei» s'a transformat într'un mare lac, din care numai ici colo se aredică câte un turn séu câte o invelitoare de pagodă. Mii de locuitori cari au isbutit a scăpă cu viêtă și cari ina-

intea inundațiunii erau avuți și prosperi, rătăcesc acum fără adăpost și reduși la cea mai mare miserie, lângă țărmurile lacului și privesc cu ochii plini de lacrimi apele cari acoper proprietățile și cadavrele membrilor familiei lor, periți prin catastrofă, fără să le fi ramas lor alt nimic decât viața golă și perspectiva d'a muri de fôme. Inundațiunea actuală e cea mai mare ce s'a întâmplat vr'cdata de când cu timpul legendarului împărat Yji, care a schimbat cursurile rîurilor aucsiliare ale lui Hoang-Ho, o lucrare executată inaintea timpului istoric al Europei. Asupra familiei imperiale a produs desastrul cea mai dureroasă impresiune. Guvernul va avé nevoie d'o sumă de dece milioane Taeli și de ajutorul multor ingineri europeni spre a repara, cel puțin in parte, stricăciunile pricinuite. S'a dat ordin tuturor oștirilor câte se află in apropierea locurilor inundate a se pune la dispozițiunea funcționarilor însărcinați cu lucrările de scăpare, dar dificultățile sînt colosale și se mai măresc prin impregiurarea că materialul trebuincios lipsește la fața locului și trebuie adus din depărtare. Insemnătatea desastrului a răpît împărătesei-mume somnul și pofta de mîncare. Ea a rugat pe împărat să pue la dispozițiunea guvernului dela Honan o sumă de 100,000 taeli din economiile casei sale private spre a se distribui suferinșilor atît din acea provincie cât și din cea invecinată Anchiu. Împăratul nu s'a mărginit a ordonă ajutoare, el a ordonat și pedepsirea celor vinovați. In luna lui septembrie s'a putut observă la lucrările de apărare fluvială niște semne care lăsau a se prevedé o catastrofă amenințătoare. Funcționarii însărcinați cu lucrările fluviale s'au făcut vinovați d'o neiertată neglijență, fiind că n'au luat la timp măsurile indispensabile de precauțiune și de preservare. S'a ordonat, ca funcționarii să fie destituiți și condamnați a purtă >cangue< și a fi espuși la stêlpul de osîndă d'a lungul locului inundat. >Cangue< este o scîndură grosă și grea c'o gaură la mijloc prin care se trece capul delicuentului, prin alte doue mai mici se trec mînilor sale, astfel că totă greutatea lui Cangue apasă pe umerii osînditului, care nu pôte face nici o mișcare. P'acea scîndură sigilată cu pecetea tribunalului s'află scris in litere mari crima comisă și cât timp trebuie purtată.

Reuniunea femeilor române din comit. Hunedóra, obținînd clausula de aprobare din partea ministeriului de interne, va ține la 11 februarie n adunare generală pentru constituirea definitivă a reuniunii la Deva, in localul casinei române.

Sciri scurte. *Un stipendiu de 500 fl.* se va conferi in luna viitoare de cătră consistoriul gr. or. al archidiecesei Sibîiu, din ajutorul de stat, pentru un cleric absolvent, care a terminat și cursul gimnasial și vooșce a-și completa studiile la vr'o facultate teologică séu filosofică. — *Linia ferată Bistrița-Mureș-Ludoș* se va deschide abiă in aprilie, de ôre-ce, in urma grozavului ger și timp urît lucrul a incetat cu totul și n'a fost posibil să se continue. — *Dl A. Muntean*, candidat de avocat in Brașov. s'a bătut acolo duminică dimineața in duel, cu dl Ugron, vointar la husari; acest din urmă a fost rănit greu și s'a transportat la spital. — *Esamenele pentru avocați* se vor scumpi, căci comisiunea budapestană pentru cenzurarea avocaților a făcut ministrului de justiție propunerea, ca tacsele să se urce la 60 fl. — *Parlamentului german* i s'a trimis o petițiune, care cere dare pentru corsete și turnure.

Necrolôge. *Simeon Bica*, veteranul protopesbiter emerit gr. or. al Orăđii-mari, mai de mult president al consistoriului gr. or. oradan, a incetat din viața la

16/28 ianuarie, in etate de 76. ani și in anul 50-le al preoției sale, in comuna Lugașul-de-sus, unde de doi ani după retragere din funcțiune își petrecu restul vieții, sub ingrigirea iubitei sale surori și a cumnătului seu Teodor Filip protopresbiterul Peștesului. — *Radu Cătănescu*, funcționar la cartea funduară a tribunalului din Lugoș, a murit in luna trecută in etate de 22 ani.

Ghicitôre de șac.

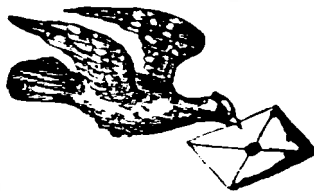
De Victoria Doctor-Mircea.

pă-	meu.	dă-			dat	ce	Nu
in		nu			es-		răb-
Nu-	trun-	pieptul	te	Să	am	eu;	de
		es-			rab-		
		'n			ță,		
lu-	te	o	rin-	me	fi-	să	ță,
su		lu-			Ca-		ta
'n	me-	fe-			al-	in-	re

Se pôte deslegă după promenada calului.

Terminul de deslegere e 15 februarie. Ca totdeuna și de astă-dată se va sorti o carte intre deslegători.

Poșta Redacțiunii.

Rugare cătră cetitori. Incepîndu-se carnavalul, rugăm pe toți cetitorii foii noastre, să binevoescă a ne înșciință despre balurile, seratele, concertele și tôte petrecerile ce se arangéză in părțile acelea, ca astfel să putem presintă o oglindă cât de fidelă a vieții sociale române.

Inercarea primitivă in adevăr este aceea și n'a fost vrednică de glôba ce-am plătit pentru epistola nefrancată de ajuns. Dintre ghiciturile de șac se va publică aceea, care conține un cântec popular; celelalte cuprîndînd niște versuri rele, nu se pot. Dintre ghicituri va eși cea cu doue rënduri de poesie populară; cealaltă nu, căci astfel de proverb românesc nu există.

Călindarul sêptemănei.

Diua sêpt.	Călindarul vechiu	Călind nou
Duminecă	24 Cuv. Xenia	5 Agata
Luni	25 † Grigorie Teol.	6 Dorotea
Mărți	26 Cuv. Xenofont	7 Richard
Mercuri	27 † P. Ioan g. d. aur	8 Solomon
Joi	28 Cuv. Efrem Sirul	9 Apolonia
Vineri	29 Mart. Ignatie	10 Scolastica
Sâmbătă	30 † SS. Vas. Gr. Ioan	11 Eufrosina

Rugăm pe dnii abonanți cari încă nu ș-au achitat abonamentele, să binevoiescă a le innoi, căci numai cu abonamente plătite regulat inainte putem să susținem foia.

Proprietar, redactor respunđător și editor: **IOSIF VULCAN.**

Cu tipariul lui Otto Hügler in Oradea-mare.